

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERatuur

Sekseverschillen in gemelde bijwerkingen van SSRI's

Bob Wilffert

Vrouwen ervaren vaker bijwerkingen van geneesmiddelen dan mannen. De redenen omvatten mogelijk verschillen in farmacokinetiek, farmacodynamiek en fysiologie (spiermassa, doorbloeding van organen, orgaanfunctie).

Voor SSRI's is niet bekend of er sekseverschillen zijn in het optreden van bijwerkingen. Ekhart et al. hebben hiernaar een exploratief onderzoek gedaan in de database van het Nederlands Bijwerkingencentrum Lareb. Zij onderzochten deze vraagstelling in 6791 rapportages. Zorgverleners rapporteerden 76% hiervan, patiënten 24%. De meest gemelde bijwerkingen waren misselijkheid, duizeligheid, gewichtstoename, vermoeidheid en tremor. Deze werden 1,4 tot 2,5 maal meer door vrouwen dan door mannen gemeld. Daarentegen werden agressie, gebrek aan werkzaamheid, suïcidepoging en tinnitus vaker door mannen gemeld (2 maal vaker). Mannen en vrouwen kregen dezelfde dagelijkse doses van de SSRI's, met uitzondering van citalopram (mannen 25 mg versus vrouwen 22 mg). Dit kleine verschil in dosering is waarschijnlijk niet klinisch relevant.

Met name de dosisgerelateerde bijwerkingen werden vaker door vrouwen dan door mannen gemeld. De meest waarschijnlijke verklaring is dat vrouwen hogere bloedspiegels bereiken bij dezelfde dosering door verschillen in farmacokinetiek, zoals minder maagzuursecretie, tragere maaglediging, langere transitietijd voor het colon. Bedenk hierbij dat SSRI's zwakke basen zijn die dus beter worden geabsorbeerd onder basische omstandigheden. Dit verklaart ook het vaker melden van een gebrek aan werkzaamheid door mannen dan door vrouwen.

Dit alles moet natuurlijk nog bevestigd worden in verder onderzoek. Toch is dit een belangrijke factor om rekening mee te houden in onze dagelijkse patiëntenzorg. ■

- Ekhart C, van Hunsel F, Scholl J, de Vries S, van Puijenbroek E. Sex differences in reported adverse drug reactions of selective serotonin reuptake inhibitors. *Drug Saf.* 2018 Jul;41(7):677-683. doi: 10.1007/s40264-018-0646-2.

Citeer als: Wilffert B. Sekseverschillen in gemelde bijwerkingen van SSRI's. *Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek.* 2018;3:e1674.